MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 250 KURUŞTUR ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR

CİLT: 25 | 3 EYLÜL 1962 | SAYI: 1219

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI SAYIN ŞEVKET RAŞİT HATİPOĞLU'NUN BAKANLIK MERKEZ VE TAŞRA TEŞKİLÂTINA GÖNDERDİKLERİ GENELGE

14 Ağustos 1962

1 — 26-6-1962 tarihinde ikinci koalisyon kabinesinde, Millî Eğitim Bakanlığı vazifesini üzerime aldım. Maalesef işe başladıktan kısa bir süre sonra hastalandım. Şimdi tamamiyle iyileşerek vazifemin başına dönmüş bulunuyorum.

2 — Milletimizin öğrenim ve kültür ihtiyaçlarının yıldan yıla arttığını bu ihtiyaçları karşılamak için ele geçen imkânların mahdut bulunduğu, bu yüzden Öğretim ve Eğitim dâvalarının gerçekleştirilmesinde büyük zorluklarla karşılaşıldığını çok iyi biliyorum.

3 — Bunların karşısında yoklukları varlıklara çevirmekte, biricik yolun çalışmak olduğuna da inanıyorum. Bu itibarla memleketimizin Millî Eğitim ve Öğretim dâvalarının gerçekleştirilmesinde arkadaşlarımın meslek aşklarına, başarı heyecanlarına ve gayretlerine güveniyorum.

4 — Millî Eğitim Bakanlığı Teşkilâtında ve müesseselerinde, vazifeli bulunan bütün arkadaşlarımın günlük işlerini ertelemeden, zamanında bitirmeleri, hiç bir işi sürüncemede bırakmamaları hususlarına ehemmiyetle dikkatlerini çekerim.

Müesseselerimize ve Teşkilâtımıza baş vuran iş sahipleri karşısında sabırlı davranılması ve kendilerine iyi muamele yapılmasının başlıca hizmet şiarımız olduğunu arkadaşlarıma hatırlatırım.

Hepinize yürekten sevgiler sunar başarılar dilerim.

Şevket Raşit Hatipoğlu
Millî Eğitim Bakanı

Talim ve Terbiye Kurulu Kararları:

Karar s: 186 — Karar t: 6-7-1962

Konu: "Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Yönetmeliği" h.

İlköğretim Genel Müdürlüğünün 30 Aralık 1961 gün ve 54061 sayılı teklif yazısı üzerine "Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Yönetmeliği" nin aşağıdaki örneğine göre kabulü hususunun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştı.

Uygundur.
6-7-1962
N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu Hükümlerine Göre Hazırlanan

ÖZEL EĞİTİME MUHTAÇ ÇOCUKLAR YÖNETMELİĞİ

Madde 1 — Özel eğitime muhtaç çocukların eğitim ve öğretimi için ihtiyaca göre, özel eğitim okulları ve sınıfları açılır veya gezici öğretmenler görevlendirilir.

Madde 2 — Özel eğitim okulları ve sınıfları Millî Eğitim Bakanlığının müsaadesiyle özel teşebbüslerce de açılabilir.

I. Özel Eğitim Okulları

Madde 3 — Özel eğitim okulları, her arıza grupu için ayrı ayrı olmak üzere açılır. Bu okullar gündüzlü, yatılı veya gündüzlü ve yatılı olabilir.

Madde 4 — Üstün zekâlı ve üstün özel yetenekli çocuklar için de özel eğitim okulları açılabilir.

Madde 5 — Özel eğitim okulları, ana, ilkokul ve çok gayeli orta öğretim kısımlarını ihtiva eder.

Madde 6 — Özel eğitim okulları, tercihan şehir kıyılarında geniş arazi üzerinde kurulmalıdır. Bu okulların kurulacağı yerler, okulun şehir sosyal hayatı ile temasını güçleştirecek uzaklıkta olmamalıdır.

Madde 7 — Özel eğitim okullarının öğrenci kadroları özzür çeşidine göre 150 - 200 ü geçmemelidir.

Madde 8 — Özel eğitim okullarına, eğitim ve öğretim ihtiyaçları normal okullara ve özel sınıflarda karşılanmıyan çocuklar kabul edilir.

Madde 9 — Özel eğitime muhtaç çocuklara mahsus her cins okulun öğretim programları ile yönetmenlikleri Bakanlıkça ayrıca hazırlanır.

II. Özel Eğitim Sınıfları

Madde 10 — Özel eğitim sınıfları, ayni arıza grupuna dahil ortalama on öğrencinin bulunduğu merkezlerde, normal öğretim yapan ve imkânları müsait olan okullar içinde açılır. Bu sınıflar mümkün olduğu takdirde ayrı okullarda açılır.

Çift arızalı veya ek özel ferdi bakıma ihtiyaç gösteren öğrenciler özel sınıfa alınmalıdır.

Madde 11 — Uzun süreli olarak hastanelerde bakıma muhtaç çocuklar için, hastanelerin çocuk ve ortopedi servisleri içinde de özel sınıf açılabilir.

Madde 12 — Özel sınıfların mevcudu, körler ve az görenler için 10-15, sağırlar ve ağır işitenler için 10-15, ortopedik arızası bulunanlar için özel durumlarına göre

5-15, geri zekâlılar için 15-20 olarak düşünülmelidir.

Madde 13 — Üstün zekâlı ve üstün özel yeteneklere sahip çocuklar içinde özel sınıflar açılabilir.

Madde 14 — Bu sınıflardaki çocuklara arızalarının mahiyetine göre gerekli özel araçlar sağlanır. Bu sınıflar tek öğretmenli birleştirilmiş sınıflar esaslarına göre yürütülür. Öğrenciler özel teknik ve metotları gerektiren derslerini özel öğretmenleri ile özel sınıflarında yaparlar. Diğer dersler ve faaliyetleri normal sınıf arkadaşları ile birlikte yaparlar.

III. Gezici Özel Eğitim Öğretmenlikleri

Madde 15 — Arızalarının derece ve çeşidi yönünden normal okulların normal sınıflarında yetiştirilmeleri mümkün olan özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitim ve öğretimleri vasıtasiyle yapılır. Bu şekildeki eğitim öğretim imkânlarından aşağıdaki özel gruplara giren öğrenciler faydalanırlar.

a) Üstün zekâlı ve üstün özel yetenekli çocuklar, körler, ve az görenler; sağırlar ve ağır işitenler, konuşma arazısa, mahdut ortopedik arızası olanlar (topal, çolak, kambur, hafif felçlilik gibi) ağır öğrenenler.

b) Ayrıca müzmin hastalıkları bulunan, uzun süreli ev ve hastane tedavisine muhtaç olan öğrenciler de gezici özel eğitim öğretmenlerinin hizmetlerinden faydalanırlar.

IV. Özel Eğitime Muhtaç Çocukların Tesbit ve Yerleştirilmesi

Madde 16 — Okuma çağında ve okul öncesi çağda özel eğitime muhtaç çocuklar her yıl mecburî ilköğrenim çağındaki çocukların sayımı sırasında tesbit olunur.

17 — Öğretmen, zabıta, Devlet ve Belediye memurları ile muhtarlar veya herhangi bir vatandaş tarafından görülen özel eğitime muhtaç çocuklar mahallin ilköğretim kuruluna, İlköğretim Kurulunun bulunmadığı yerde Bucak veya İlçe İlköğretim Kurullarına yazılı veya sözlü olarak bildirilir. Bildiriyi alan İlköğretim Kurulu Başkanı tarafından çocuğun yaşı, arızası, aile durumu ve yeri hakkında gerekli bilgiler güvenilir kaynaklardan elde edilerek en kısa zamanda Millî Eğitim Müdürlüğüne duyurulur.

Madde 18 — Millî Eğitim Müdürlüğünde, özel eğitime muhtaç çocukların durumlarını incelemek ve yerleştirilecekleri eğitim kurumlarını kararlaştırmak üzere sıra ile aşağıdaki kimseler görevlendirilir:

a) Rehberlik ve Araştırma Merkezindeki görevlileer,

b) Okul Psikoloğu,

c) Özel Eğitim Müfettişi,

d) Gezici özel eğitim öğretmenleri.

e) Özel eğitim kurumları müdür, müdür yardımcıları ve öğretmenleri,

f) Özel sınıf öğretmenleri,

g) İlköğretim müfettişleri,

h) İlköğretim müdürleri.

Madde 19 - 18. maddede belirtilen görevlilerden özel eğitime muhtaç çocukların bulunduğu yere en yakın olanı durumu inceler ve gerekirse okul psikoloğu, rehberlik merkezi görevlileri ve doktor gibi teknik uzmanların da düşüncelerini alarak çocuğun yerleştirileceği kurum hakkındaki teklifini mahallin ilköğretim veya millî eğitim müdürlüğüne yapar.

Madde 20 — Özel eğitime muhtaç çocukların yerleştirilmesi ile ilgili raporla millî eğitim müdürlüğünün veya bu işle görevlendireceği yardımcısının başkanlığında il merkezindeki özel eğitim uzmanları ve okul doktorundan teşekkül edecek bir kurulca incelenerek karara bağlanır. Bu suretle il içinde bulunan özel eğitim tedbirlerinden hangisinin çocuğun ihtiyaçlarını karşılamaya elverişli olduğu tesbit ve öğretim yılı başında öğrencinin buraya devamı temin edilir.

Madde21 — Yaşı 11 ve daha yukarı olan özel eğitime muhtaç öğrenciler gündüzlü ve yatılı özel eğitim kurumlarının orta kısımlarında 222 sayılı kanunun 11. maddesi gereğince açılacak özel yetiştirici kurslar ve sınıfıarda yetiştirilirler.

Madde 22 — Eğitim ve öğretimleri il içinde bulunan özel eğitim kurumları ile karşılanamıyacak çocuklar için Millî Eğitim Bakanlığına teklifte bulunulur.

Madde 23 — Özel eğitime muhtaç çocukların teşhisi ve yerleştirilmesi ile ilgili incelemelerde, 6972 sayılı kanuna dayanılarak hazırlanmış olan yönetmeliğin 52, 53 ve 54. maddeleri gereğince kurulmuş ve kurulacak olan müşahede istasyonlarından da faydalanılır.

Madde 24 — Özel eğitim kurumu kurumu müdürleri veya özel eğitim sınıf öğretmenleri, eğitim ve öğretim sorumluluğu kendilerine verilen öğrenciler hakkında 21. maddede belirtilen kurulca verilen kararların değiştirilmesi hususunda teklifte bulunulmaya yetkilidirler.

Madde 25 — Yerleştirilmelerinde ihtilâf çıkan çocukların durumları, okul müdürünün de katılacağı ilgililerden teşekkül eden ve 21. maddede belirtilen komisyonda tetkik edilerek kesin karara bağlanır.

Madde 26 — Arızalarının çeşidi ve derecesi özel eğitimden faydalanmalarına imkân vermeyen ve ancak özel bir kurumda devamlı bir bakım ve yardıma ihtiyaç gösteren çocuklar, belediyeler kanununun 15. maddesinin 18. ve 45. fıkraları ve umumî Hıfzıssıhha Kanununun 3. maddesinin 13. fıkrası hükümlerine müsteniden belediyeler ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca açılacak özel müesseselerde bakılıp korunurlar.

Madde 27 — Yerleştirilecek çocuk sayısı mevcut özel eğitim ve öğretim imkânlarından fazla olduğu takdirde seçim ve yerleştirme her grup için müracaat tarihi gözönüne alınarak şu öncelik sırasına göre yapılır:

a) İlköğretim çağına henüz girmiş,birden fazla arızası ve eğitim ve öğretimini zorlaştıracak herhangi bir durum bulunmayan aynı zamanda korunmaya da muhtaç olan çocuklar.

b) İlköğretim çağına henüz girmiş birden fazla arızası ve eğitim ve öğrenimi zorlaştıracak her hangi bir durumu bulunmıyan çocuklar.

c) Birden fazla arızası bulunmayan ve ilkokula giriş yaşını 1 ilâ en çok 4 yıl geçirmiş olan özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocuklar.

d) Birden fazla arızası bulunmayan ve okula giriş yaşını 1 ilâ en çok 4 yıl geçirmiş olan özel eğitime muhtaç çocuklar.

e) Birden fazla arızası bulunupta eğitim ve öğretimleri mümkün olanlar.

Madde 28 — Normal okullarda eğitim ve öğretimleri sağlanmıyan özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocuklar, bulundukları yerlerde özel sınıf açılmamış ise ilin özel yurtlarında, aileler yanında, yetiştirme yurdunda barındırılmak suretiyle il ve ilce merkezlerindeki özel sınıflara devam ettirilirler.

Bunlardan ailelerinin maddî durumları elverişli olanların bakım masrafları tamamen veya kısmen aileleri tarafından, olmıyanların ise 222 sayılı kanunda belirtilen sosyal yardım ödeneğinden bu maksat için, Vilâyet Çocukları Koruma Birliğine ayrılacak fondan karşılanır.

Madde 29 — Yatılı özel eğitim okullarında yetiştirilen öğrencilerin bakım ve barındırma giderleri, ailelerinin maddi durumu elverişli ise ailelerince değilse ilköğretim sosyal yardım ödeneğinden karşılanır Korunmaya muhtaç çocukların bakım ve barındırma giderleri, bağlı bulundukları kurumlarca ödenir.

Madde 30 — Özel eğitim okul veya sınıflarını bitiren öğrencilerin devam edecekleri normal okullardaki özel eğitim ve öğretim ihtiyaçları bitirdikleri okullar, gezici özel eğitim öğretmenleri ve diğer özel eğitim görevlilerince sağlanır.

Madde 31 — Özel eğitim okullarını bitiripte daha yüksek normal öğrenim kurumlarına devam eden özel eğitime muhtaç öğrencilerden korunmaya muhtaç olanların her türlü eğitim masrafları 6972 sayılı kanun hükümleri gereğince bağlı oldukları korunmaya muhtaç çocukları koruma birliklerince sağlanır. Bu durumda olup ta korunmaya muhtaç olmayanların özel eğitim araçları mezun oldukları özel eğitim okullarının döner sermayeleri veya okul ve öğrencileri koruma dernekleri tarafından bedeli karşılığında temin edilebilir.

Madde 32 — Öğrenimlerini bitiripte daha yüksek bir öğrenime devam etmeyecek olan öğrencilerin, Sağlık ve Sosyal Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı veya Özel Sosyal Yardım Kurumlarınca açılacak rehabilitasyon merkezlerinde iş eğitimi görmeleri ve işe yerleştirilmeleri hususunda, bitirdikleri okul yönetcileri ilgililerle işbirliği yaparlar.

V. Rehberlik Merkezleri

Madde 33 — Özel eğitime muhtaç çocukların durumu incelemek, teşhis etmek, yerleştirilecekleri kurumları kararlaştırmak, gerekli tedavi ve rehberliği sağlamak ve her basamaktaki okulların rehberlik işlerinde iş birliği yapmak ve okullara rehberlik konusunda gerekli teknik yardımları sağlamak amacıyla ihtiyaç görülen yerlerde rehberlik merkezleri açılır.

Madde 34 — Rehberlik ve araştırma Merkezleri nüfusu 70.000 den fazla olan tam teşkilâtlı sağlık merkezleri bulunan yerlerde kurulur. Nüfusu ve okul sayısı birden fazla rehberlik merkezine ihtiyaç gösteren yerlerde ihtiyaca göre birden fazla merkez açılabilir:

Madde 35 — Rehberlik ve Araştırma Merkezleri kuruldukları bölgelerin köy, ilce ve şehirlerdeki okullarda kendilerine düşen görevleri yerine getirebilmek için gezici ekipler kurar ve muntazaman ziyaretlerle bütün bölgenin rehberlik hizmetle-

rini karşılar. Okulların rehberlik teşkilâtı ile işbirliği yapar.

Madde 36 — Rehberlik ve Araştırma Merkezleri gerekli test araçlarının sağlanması, işbaşında yetiştirme ve ilgili oldukları konularda araştırma yapmak hususunda Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Test ve Araştırma Bürosuna bağlıdırlar.

37 — Rehberlik ve Araştırma Merkezinin çalışmaları mevcut özel yönetmeliğine göre yürütülür.

38 — Gerek Rehberlik merkezlerinin, gerek özel eğitim okul veya müesseselerinin ihtiyacı olan bu türlü araç ve gereçlerin bir plân dahilinde tesbiti ve temini işiyle Bakanlığın özel eğitimle ilgili dairesi meşgul olur.

Madde 39 — Özel eğitim müesseselerinde bulundurulması gereken asgari araç ve gereç listeleriyle bu müesseselerde çalışan teknik eleman ve öğretmenlerin ve bu müesseselerde okuyan öğrencilerin özel eğitimle ilgili ihtiyaç listeleri bu okulların özel yönetmeliklerinde ayrı ayrı belirtilir.

Madde 40 — Özel eğitim Danışma kurulu:

a) Özel Eğitim Danışma Kurulu, Özel eğitim alanına personel yetiştiren yüksek öğrenim kurumlarından iki ve Talim ve Terbiye Kurulunun Özel eğitim alanında yetkili üyelerinden üç kişi olmak üzere beş kişiden ibarettir.

b) Danışma Kurulu üyeleri, İlköğretim Genel Müdürlüğünün teklifi ve Bakanlık onayı ile seçilir. Üyelerden birinin ayrılması halinde engeç bir ay içinde yenisi atanır.

c) Danışma Kurulu, en az üç ayda bir toplanarak özel eğitim işlerinin plânlanması, gelişmesi, personel yetiştirme ve uygulama ile ilgili problemlerin çözülmesi gibi konularda gerekli incelemeleri yapıp daireşine tekliflerde bulunur. Mevcut mevzuat çerçevesi içerisinde gerekli işlemler yapıldıktan sonra teklifler uygulanmaya konulur.

Madde 41 — Millî eğitim müdür yardımcılarından, özel eğitim alanında bilgi ve tecrübesi olanlardan birisi ile özel eğitim işlerinin yürütülmesiyle görevlendirilir.

Madde 42 — Özel Eğitim Teftişi:

Her ilde özel eğitim alanında gerekli özel eğitim ve tecrübeyi kazanmış olan bir müfettişe bu görev verilir. İlin durumu ve şartlar ikmân veriyorsa münhasıran ilin bütün özel eğitim hizmetlerini düzenlemek ve özel eğitim personelini iş başında yetiştirmek ve teftiş etmek gibi hizmetler bu müfettiş tarafından yürütülür.

Madde 43 — Gezici özel eğitim öğretmeni:

a) Normal okullara yerleştirilmiş olan veya evlerinde, hastanelerde yetiştirilmeleri gereken özel eğitime muhtaç çocukların eğitim ve öğretimleri ile ilgili hususları düzenleyip yürütür. Gezici özel eğitim öğretmenlerine ençok 15 öğrenci verilir.

b) Gezici özel eğitim öğretmenleri, her öğrenciyi haftada; şehirlerde enaz üç defa, köylerde en az bir defa ziyaret ederek arızası ile ilgili teknik bilgi ve becerileri kazandırır.

Madde 44 — Özel eğitim öğretmenlerinde aranacak vasıflar:

a) Özel eğitim kurumlarına atanacak öğretmenler, ilk veya orta okullarda en az iki yıl başarılı öğretmenlik yaptıktan sonra, çalışacağı özel eğitim alanında özel bir şekilde yetiştirilmiş olmalıdır.

b) Özel eğitim sınıflarında görevlendirilen öğretmenler vazife gördükleri okul müdürlüğüne bağlıdırlar.

Madde 45 — Okul Psikoloğu:

Okul psikoloğları rehberlik merkezinin bulunmadığı yerlerde millî eğitim müdürlüğüne bağlı olarak; rehberlik merkezinin bulunduğu yerlerde ise rehberlik merkezi bünyesinde vazife görürler.

Okul psikoloğu aşağıdaki işleri yapar:

a) Çocukların zihin kabiliyetleri ile başarı seviyelerini tesbit maksadı ile ferdi ve grup zekâ testlerini tatbik eder ve yorumlar.

b) Korunmaya ve özel eğitime muhtaç çocukların görme ve işitme gücü ve diğer özelliklerini ölçen aletleri kullanır. Bu gibi çocukların gerekli müesseselere yerleştirilmeleri hususunda mütalâasını bildirir.

c) Türlü güvenilir metot ve tekniklerle çocukların şahsiyet özelliklerini araştırmaya çalışır.

d) Başarı testlerinin hazırlanmasında değerlendirme tekniklerinin kullanılmasında, okul ve sınıf öğrencilerinin başarı ve verimlerini teşhis ve değerlendirme öğretmen ve idarecilere yardımda bulunur.

e) Grup ve fertlerin eğitimi ve intibak güçlüklerinin giderilmesinde ve okuldaki ruh sağlığı faaliyetlerinin düzenlenmesinde okul personeline yardımda bulunur.

f) Okullarda başarı sağlayamıyan öğrencilerin teşhisi ve başarısızlıklarının giderilmesi için alınması gerekli tedbirleri ilgililere bildirir ve bu tedbirlerin alınmasında yardımcı olur.

g) Okulların karşılaştıkları güçlüklerin ve okullarda ruh sağlığının gerçekleştirilmesi maksadiyle öğretmenler, ana, babalar, idareciler ve diğer iligili teşekküllerle işbirliği yapar.

h) Ders, okul ve meslek seçmede ve şahsî meselelerini çözmede öğrencilere ve ana babalarına yardımlarda ve rehberlikte bulunur.

Madde 46 — Sosyal Yardımcı:

Sosyal yardımcılar, korunmaya ve özel eğitime muhtaç çocukların okul ve aile çevrelerinde gerekli incelemeleri yapmak, kurumlara yerleştirilmelerinde yardımlarda bulunmak, okul ve aile arasındaki bağları ve anlayış birliğini geliştirmek öğrencileri yerleştirilecekleri iş yerlerinin tesbiti ve okula devam işlerinin takibi ile görevlidir. Sosyal yardımcılar, rehberlik merkezleri, Millî Eğitim Müdürlüğüne veya büyük münferit okullara bağlıdırlar.

Madde 47 — Rehberlik işleri görevlileri:

Rehberlik işleri görevlileri, okulların, özel eğitim kurumlarının eğitim ve meslek rehberliği ile ilgili işlerini düzenlemek ve yürütmekle görevlidir. Bunlar rehberlik merkezlerine, millî eğitim müdürlüğüne veya münferit büyük okullara bağlı olarak çalışırlar.

Madde 48 — Ölçme ve değerlendirme görevlisi:

Ölçme ve değerlendirme görevlisi, özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukların teşhisi, yerleştirilmesi ve öğrencilere rehberlik testleri uygular ve yorumlar. Ölçme ve değerlendirme görevlileri rehberlik merkezlerinde, Millî Eğitim Müdürlüğüne veya münferit büyük okullara bağlı olarak çalışırlar.

Madde 49 — Özel eğitim ve rehberlik alanlarının çeşitli basamaklarında görev alacakların, özel bir eğitim görmeleri gerekir.

Madde 50 — Sıra beklenmesi gereken şehirlerdeki özel eğitim kurumlarına sıra dışı atanan öğretmenlerden, kendi istekleri ile bu kurumlardan ayrılmak istiyenler geldikleri okullardaki eski görevlerine veya başka bir il emrine nakledilirler.

Madde 51 — Özel eğitim kurumlarında çalışan öğretmen ve idareciler bu okullarda en az üç yıl çalışmadan diğer okullara nakil için sıraya alınmazlar.

Madde 52 — Malî hükümler:

Özel eğitim kurumlarının inşası, mevcutlarının tadil ve onarımı, lüzumlu ders araçlarını temini için gerekli ödenek, ile sosyal yardım ve donatım ödeneği 222 sayılı kanunun 78. maddesi ile 6972 sayılı kanunun ilgili hükümlerine ayrılan fondan sağlanır.

Madde 53 — Bu yönetmelik 6-7-1962 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

(Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar Yönetmeli'ğine Ek)

GİRİŞ

I. GENEL TARİF VE SINIFLANDIRMA

Tarif: Beden, zihin, duygu ve sosyal gelişmelerindeki özür ve özellikleri yönünden, eğitim ve öğretimin amaçlarını gerçekleştirmek için normal çocukların eğitim hizmetlerine ek olarak bir takım hizmet ve tedbirleri gerektiren çocuklara "ÖZEL EĞİTİME MUHTAÇ ÇOCUKLAR" denir.

Bu çocuklar dört ana grupta toplanırlar:

I. Bedence arızalı olanlar:

1 — Körler ve az görenler:

a) Körler: Bütün düzeltmelere rağmen iki gözündeki, görme gücü normal görme gücünün en fazla 1/20 sine (*) varan, diğer bir deyimle; eğitim ve öğretimde görme gücünden faydalanılmasına imkân olmayan kimseye kör denir.

b) Az gören: Bütün düzeltmelere rağmen iki gözündeki görme gücü normal görme gücünün en fazla 1/7 sine varan, diğer bir deyimle; özel bir takım metot ve araçlar kullanılmadan eğitim ve öğretimde görme güçlerinden faydalanılması zararlı olanlara denir.

2 — Sağırlar ve ağır işitenler:

a) Sağırlar: İyi işiten kullaklarındaki ses kayıpları 70 veya 75 desibel (**) ve daha fazla olanlar, başka bir deyimle; eğitim ve öğretim çalışmalarında işitme güçlerinden faydalanılmasına imkân olmıyan kimselerdir.

b) Ağır işitenler: İyi işiten kulaklarındaki ses kayıpları ortalama 20-25 veya 55 desibel olanlar, diğer bir deyimle eğitim

---

(*) Normal bir kimsenin 20 metreden ayırt ettiği standart bir eşyayı en fazla 1 metreden fark edebilme gücüdür.

(**) Desibel: Ses şiddetini ölçmekte kullanılan logaritmik bir oran, belin onda biridir. İşitme duyarlığını odiyometre ile ölçerken bu birim ses şiddetinin ölçeyi olarak kullanılır. Ses şiddetinde insan kulağının ayırt edebileceği en küçük farka desibel denir.

ve öğretimde işitme güçlerinden ancak yardımcı araçları ile faydalanılabilen kimselerdir.

3 — Konuşma arızası olanlar: Sağırlıkla ilişkisi olmadan, uzvi veya fonsiyonel (görevsel) sebeplerle sözle ifade de hım hımlık, kekemelik, pepemelik gibi sürekli yetersizlikler gösteren kimselerdir.

4 — Ortopedik arızası olanlar: Kemik ve mafsalların şekil ve yapısında arıza bulunan veya adele (kas) gücü gelişimi ve koordinasyonu yahut kontrolünde inhiraflar gösteren kimselerdir. Örnek olarak: Kemik Veremi, mafsal romatizması olan çocuklar, çocuk felcinin çeşitli şekilleri, beyin arızalarından doğan felç ve diğer arızları bulunanlar (Cerebralpalcy, kas atropileri.)

5 — Sürekli hastalığı olan çocuklar: Şeker, sara, verem, kalp bozuklukları gibi sürekli bakım ve tedavi gerektiren çocuklar.

6 — Sürekli büyüme ve gelişme yetersizliği gösteren çocuklar: Beslenme ve diğer sebeplerle gelişmelerinde önemli inhiraflar gösteren çocuklardır.

II. Zihin gelişmeleri bakımından normalden ayrılan çocuklar:

1 — Üstün zekâlılar:

a) Üstün zekâlı çocuklar: kendi şartlarımıza göre hazırlanmış geçer ve güvenilir zekâ testlerinde sürekli olarak 140 ve daha yukarı zekâ bölümü sağlıyabilen, diğer bir deyimle; kendi yaşında bulunan rastgele seçilmiş bir çocuk grubunun %99 undan üstün olan çocuklardır.

b) Üstün özel yetenekleri bulunan çocuklar: Genel zekâları yönünden ortanın üstünde olup da müzik, resim ve diğer güzel sanatlar ile fen ve teknik alanlarında, objektif ölçülerle, yaşça emsali olanların %99 unun üstün olan çocuklardır.

2 — Düşük zekâlılar:

a) Ağır öğrenenler: Kendi şartlarımıza göre hazırlanmış geçer ve güvenilir zekâ testlerinde sürekli olarak 75-90 zekâ bölümü sağlıyabilen, diğer bir deyimle kendi yaşında bulunan sartgele alınmış ilkokul çağındaki çocuklardan bir iki zekâ yaşı geride olan çocuklardır.

b) Eğitilebilir geri zekâlılar: Kendi şartlarımıza göre hazırlanmış geçer ve güvenilir zekâ testlerinde sürekli olarak 50-74 zekâ bölümü sağlıyabilen, diğer bir deyimle kendi yaşında bulunan rastgele alınmış ilkokul çağındaki çocuklardan 3-5 zekâ yaşa geride olan çocuklardır.

c) Eğitilemiyen geri zekâlılar: Kendi şartlarımıza göre hazırlanmış geçer ve güvenilir zekâ testlerinde sürekli olarak takriben 50 den aşağı zekâ bölümü sağlıyabilen, diğer bir deyimle zekâ yaşları takvim yaşlarından ilkokul çağında 6 yaş ve daha fazla geri olanlardır.

III — Ruhsal ve sosyal bakımdan intibaksızlıkları olan çocuklar:

a) Duygusal bozuklukları olan çocuklar: Köklü duygusal bozuklukları yüzünden psikosamatik, pisikomatki bozuklukları ve davranış kusurları gösteren kimselerdir. Bunlar arasında aşırı derecede mahçup, hülyacı, altını ıslatanlar, tırnaklarını yiyenler, parmaklarını emenler, süreli temayüz gösterenler, fobililer vesaire gibi vakalar bu gruba girer.

b) Sosyal bozukluk'arı olan çocuklar: Duygusal bozuklukları yüzünden diğer insanlar ve topluma karşı saldırganlık davranışı gösteren kimselerdir. Diğer bir deyimle suça yönelenler, suçlu çocuklar okuldan ve evden iş yerlerinden kaçanlar, kırıcı ve kavgacı çocuklar, cinsi bozukluğa ve sapıklığa, dilenciliğe, alkollü içkileri ve uyuşturucu maddeleri kullanmaya, serseriliğe sürüklenmek tehlikesine maruz kalan vakalar bu grupa girer.

IV — Birden fazla özürlü olan çocuklar:

a) Yukarıda belirtilen arıza çeşitlerinden birden fazla özürü bulunan kimselerdir. Diğer bir deyimle; hem kör, hem sağır, hem geri zekâlı, hem felçli hem geri zekâlı, bedence sakat sosyal intibaksız, zekâca üstün bedence özürlü vesaire gibi.

b) Birden fazla özürü olan çocuklar hâkim olan özürlükleri ile ilgili grup içinde muamele görürler. Bu gibi hallerde beden özürleri zihin ve sosyal özürlerle bir arada görülürse beden sakatlığı hakim özür sayılır. Beden özürlerinden birden fazlası birleştiği hallerde körlük birinci derecede sağırlık ikinci derece ortopedik arızalar üçüncü derecede kabul edilir.

c) Birden fazla özürü olan çocuklar bunların eğitimi için elverişli imkânları bulunan okullara Bakanlıkça yerleştirilir.

d) 6972 sayılı kanunun 22. maddesine giren ve özel eğitime muhtaç çocukların eğitim ve öğretimleri bu yönetmelik hükümlerine göre yapılır. Bu gibi çocukların masrafları korunmaya muhtaç çocukların bakıldığı kurumlarca ödenir.

II. ÖZEL EĞİTİMİN AMAÇLARI VE İLKELERİ

Arıza veya özellikleri yüzünden normal çocuklara mahsus okul, program, metot ve araçlardan faydalanamıyacak olan özel eğitim ve öğretime muhtaç çocuklara, arıza veya özelliklerinin gerektirdiği personel, program, metot, araç ve hizmetlere başvurmak suretiyle:

A — Anayasaya göre hakları olan mecburî ilköğrenimi vermek, gelişmelerine ve topluma yararlı birer vatandaş olmalarına yardım etmek.

B — Bu gibi çocuklarda daha ileri gelen ve mesleki öğrenim yapabilecek olanlara, günün özel eğitim anlayışına göre, her, türlü yetişme, ilerleme ve topluma faydalı olma imkânları sağlamaktır.

C — Bu özel tedbirler özel eğitimi, normal çocukların eğitimine nazaran iki üç misli daha masraflı yapmakla beraber, bu gibi çocuklar özel eğitime tabi tutularak kendi kendilerine yeter duruma getirilmedikleri takdirde, toplumun katlanacağı zarar ve masraflar bundan kat kat fazla olacaktır.

D — Arıza veya özellikleri hariç tutulacak olursa özel eğitime ve öğretime muhtaç çocuklar, temel ihtiyaçları ve özellikleri yönünden esas itibariyle normal çocuklardan farksızdır. Onları normal çocuklardan ayıran temel fark, bu ihtiyaçlarının giderilmesinde arızalarının çıkarmış olduğu güçlüklerdir. Özel eğitimin özelliği esas itibariyle de bu güçlükleri yenmek ve bu gibi çocukların okul ve iş hayatına intibaklarını sağlamak zaruretinden doğmaktadır.

E — Bu bakımdan özel program, okul eşyası ve ders araçları, özel eğitim ve öğretim metotları, kalabalık olmıyan sınıflar (5-20) bu maksat için yetiştirilmiş öğretmenler, yatılı kurumlar, ulaştırma kolaylıkları özel eğitim ve psikoloji hizmetleri.. Özel eğitim ve öğretimin ayrılmaz bir parçasıdır.

F — Arıza veya özellikleri ne olursa olsun özel eğitim ve öğretime muhtaç çocukların müşterek olan ihtiyaçları ve bunları gidermeye yarıyacak özel hizmetlerin çeşitleri şöyle özetlenebilir:

a) Tesbit ve teşhis ihtiyacı,

b) Tıbbî tedavi ve giderici tedbirler,

Bu iki ihtiyaç, özel eğitime muhtaç çocuklar için, daha doğuştan itibaren üzerinde önemle durulması ve ihtiyaç duydukça yapılması gereken iki müşterek noktadır.

c) Rehberlik hizmetleri, özel eğitime muhtaç bütün çocukların sosyal ve eğitsel intibaklarını kolaylaştırmak amacı ile çok küçük yaştan itibaren başlamak zorundadır. Önce aile ocağında, daha sonra her okul basamağında rehberlik hizmetleri üzerinde önemle durulmak gerekir.

d) Ferdileştirilmiş eğitim ve öğretim okula başladığı günden itibaren her çocuğun arıza ve ihtiyacına uygun ferdi bir eğitim ve öğretim yapmak özel eğitimin en bariz bir ihtiyacıdır.

e) Mesleğe yöneltme ihtiyacı, ilköğrenimın sonlarına doğru kendini gösterir ve gerekirse daha ileri yaşlarda da devam eder.

f) Meslek öncesi hazırlık da mesleğe yöneltme ile birlikte kendini bir ihtiyaç olarak ortaya koyar, iş ve mesleklerin tanıtılması amacını güder.

g) Meslek eğitimi, mecburî ilköğrenimi takiben seçilecek iç ve meslek, isabetle kararlaştırıldıktan sonra başlar.

h) İş bulma, hayatlarını kazanabilecek hale gelen öğrencileri uygun işlere yerleştirmek ve yerleştirilen işlerde başarı ve intibak sağlayıp sağlamadıklarını takip etme faaliyetleri de özel eğitim kurumlarına düşen başlıca hizmetlerdendir.

g, h, hizmetleri özel eğitime muhtaç çocukların çeşidine ve özelliklerine göre fark gösterebilir.

G — Her arıza veya özellik grupuna giren çocuklar için gereken özel ihtiyaçlar da şöyle özetlenebilir:

a) Körleriçin : Dokunma duygusuna dayanan öğretim-kabartma yazı ile öğretim ve her türlü ders araçları, bazı hallerde göz ameliyatları v.s.

b) az görenler için gözle ilgili tıbbı yardımlar, standart fizksel çevre, gözü koruma vasıtaları ve özel ders araçları,

c) Sağırlar için: Özel işitme araçları, ferdi ve grup işitme cihazları, odiyometreler, lisan kavramının ve anlaşma kabiliyetinin geliştirilmesi, dudaktan okumayı ve konuşmayı öğrenme, işitme ile ilgili tıbbî hizmetler...

d) Ağır işitenler için: İşitme ile ilgili tıbbî, özel işitme vasıtaları konuşmayı ve dudaktan okumayı öğrenme...

e) Konuşma arızaları bulunan çocuklar için: Ferdi tedavi ve düzeltici tedbirler ve alıştırmalar, bazı hallerde ufak ameliyatlar, zaruret halinde esaslı tedavi merkezine getirip götürme, gereğince rehberlik servisleri.

f) Ortopedik arızaları bulunan çocuklar için: Ortopedik bakım, fizyoterapi, mesleki terapi, özel taşıma ve ders araçla-

rı ile sınıf eşyası, binalarda özel tertibat, evde ve hastanede öğretim, çocukları ilgili tedavi ve muayene merkezlerine götürüp getirme...

g) Sürekli hastalıkları bulunan çocuklar için: Tıbbî bakım ve itina, ferdî sağlık ve beslenme programları, sıhhî ihtiyaçlar için özel vasıtalar, evde ve hastanede öğretim.

h) Üstün zekâ, istidatlı çocuklar için psikolojik incelemeler, okula erken alma, özel öğretimle yetiştirme, üst sınıflara geçirme, zenginleştirilmiş programlar, lider olacak şekilde yetiştirme, yurt içi ve dışında burs sağlamak...

ı) Zekâca geri çocuklar için: Psikolojik incelemeler, bunlara uygun program, eşya, oyuncak ve ders araçları...

j) Eğitimi zor çocuklar için: Çocuk rehberlik hizmetleri, çevrenin kontrolü...

H — Özel eğitime muhtaç çocuklar elden geldiği kadar erken tesbit ve teşhis edilmeli ve bunun için gerekli bütün tedbirler alınmalıdır. Tesbit ve teşhis ne kadar erken olursa tedavi, intibak ve eğitim okaadr çabuk, esaslı ve ucuz olur.

I — Özel eğitimden faydalanacak çocuklar ancak yetkilerin kararı ile seçilir. Ve yine yetkililerin uygun göreceği kurumlara yerleştirilir.

İ — Özel eğitime muhtaç çocukların mümkün olduğu kadar aile ocaklarından koparılmamasına dikkat edilmelidir. Bu sebepten bu gibi çocuklardan, aile durumları, arızalarının cins ve derecesi, öğrenme güçleri ile kişisel özellikleri elverişli olanlar, çevrelerinde özel eğitim kurumları bulunsa bile, tercihan normal okullarda ve normal çocuklar arasında yetiştirilmelidir. Zaruret icabı ailelerinden uzak kurumlarda yetiştirilen özel eğitime muhtaç çocuklar elden geldiği kadar sık sık aileleri ile temasa getirilmelidir.

J — Özel eğitime muhtaç çocuklar yetiştirilmeleri sırasında hiçbir zaman tecrit edilmiş gruplar haline getirilmemeli, mümkün olan her fırsattan normal çocuklarla bir arada oynamalı ve yaşamalıdır.

K — Üstün zekâlı ve istdatlı çocuklar hiçbir zaman gösteri konusu yapılmamalı ve imtiyazlı bir grup muamelesi görmemelidir.

L — Özel eğitime muhtaç çocukların öğrenim amacı ile belli okul ve sınıflara yerleştirilmeleri kesin değil esnek olmalı ve zaman zaman gerekli değerlendirmeler yapılarak durumu daha iyi anlaşılanlar veya yeni gelişmeler gösterenler tekrar normal okul ve sınıflara aktarılmalıdır.

M — Köy ve şehir farkı gözetmeksizin özel eğitime muhtaç çocukların hepsi mevcut özel eğitim ve psikoloji hizmetlerinden faydalanmalı, mecburî öğrenimleri devletçe sağlanmalı ve gerekirse bir kısım özel eğitime muhtaç çocuklara orta ve mesleki öğrenim de verilmelidir.

N — Özel eğitime muhtaç çocukların yetiştirilmelerinde ferdileştirilmiş bir yol tutulmalı ve her türlü rehberlik hizmet ve faaliyetleri bu gibi müessese lerde ağırlık merkezini teşkil etmelidir.

O — Özel eğitim alanı için bu maksatla yetiştirilmiş öğretmenlere ve bu öğretmenleri hazırlıyacak kurumlara ihtiyaç vardır.

Ö — Özel eğitim kurumlarının çalışmalarını yakından takip edip bunlara yardım ve rehberlikte bulunacak yetkili, bu maksatla yetişmiş idareci ve müfettişler sağlanmalıdır.

P — Özel eğitime muhtaç çocuklar için önleyici ve düzeltici tedbirler almak özel eğitimin tamamlayıcı bir parçasıdır.

R — Özel eğitim kurumları özel eğitime muhtaç çocukların ana, babalarına da gerekli rehberlikte bulunmak ve onları aydınlatmakla görevlidir.

S — Özel eğitim kurumları yakın çevrelerinin her türlü sağlık ve sosyal yardım kurumları ile sıkı işbirliği yapmalıdır.

Ş — Özel eğitime muhtaç çocuklar, öğretim maksadı ile gruplandırılırken yaştan ziyade beden, zihin ve sosyal olgunluk gözönünde tutulmalıdır.

T — Özel eğitimin önemli gayelerinden birisi de arızalarının çeşidi ne olursa olsun bu çocukları aşırı ve zararlı yardım konusu yapmadan zihnen, duygusal, toplumsal, bedensel ve ekonomik yönden kendilerine yeter ve bağımsız vatandaş haline getirmektedir.

U — Özel eğitimin bir amacı da bu öğrencilerin arızlarının yarattığı zorluk ve sınırlılığı tanır ve kabul eder, bunun yanı başında geliştirilmesi mümkün olan güç ve yeteneklerinden faydalanabilmeye gereken önemi veren kişiler haline getirmektir.

Ü — Özel eğitimin amacı bu çocukların içinde yaşadıkları ve yaşıyacakları normal toplum tarafından kabul edilen, sevilen ve diğer vatandaşların sahip olduğu her türlü haklardan faydalanabilen insanlar olarak yetiştirmektir.

V — Özel eğitim, bu öğrencilerin aşırı merhamet, sevgi, istenmeme, güvensizlik gibi zararlı duygulardan arınmış, onlara güven ve başarı duygusu sağlıyacak bir eğitim çevresi içinde yetişmelerini sağlar.

III. ÖZEL EĞİTİM ALANINA GİREN ÇOCUKLARIN TESBİTİ, TEŞHİSİ VE YETİŞTİRİLMESİ

Bu çocukların eğitim ve öğretimlerini plânlama konusunda sayılarının bilinmesi önemlidir. Bu konuda kesin bir sayım yapılıncıya kadar bunların sayısı genel olarak aşağıda belirtilen takribi oranlara göre tahmin edilebilir:

a) Körler ve az görenler okul çağındaki çocuk sayısının %0,1 - 2 si (binde 1 - 2).

b) Sağırlar ve ağır işitenler okul çağındaki çocuk sayısının ‰1,5 u (yüzde 1,5).

c) Konuşma arızları onlar okul çağındaki çocuk sayısının % 1 - 2 si.

d) Ortopedik arızası olanlar okul çağındaki çocuk sayısının %1 i.

e) Sürekli hastalığı olanlar okul çağındaki çocuk sayısının ‰1 i (binde 1 i).

f) Saralılar okul çağındaki çocuk sayısının ‰2 si (binde 2 si).

g) Üstün zekâlılar okul çağındaki çocuk sayısının %1 i.

ı) Ağır öğrenenler okul çağındaki çocuk sayısının %1,5 u.

j) Eğitilebilir geri zekâlılar, okul çağındaki çocukların %1 i.

k) Duygusal ve sosyal bozuklukları olanlar okul çağındaki çocuk sayısının %2-3 ü.

l) Üstün özel yetenekliler okul çağındaki çocuk sayısının %1 i.

Karar s: 206 Karar t: 6-8-1962
Konu: Muvakkat İlkokul öğretmeni kursuna ait geçici yönetmelik h.

Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğünün 13 Temmuz 1962 gün ve 2752 sayılı yazıları üzerine "Muvakkat İlkokul Öğretmeni Yetiştirme Kursuna ait Geçici Yönetmeliğin" 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadili hususunun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştı.

Uygundur.
6-8-1962
N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

Muvakkat İlkokul Öğretmeni Kursuna ait geçici yönetmeliğinin 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1 — Muvakkat İlkokul Öğretmeni kursuna ait geçici yönetmeliğin 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 7 — Ortaokul veya muadili okul mezunlarından 18 yaşını tamamlamış olanlar muvakkat öğretmen yetiştirme kurslarına 222 sayılı kanunun geçici 2 nci maddesi gereğince imtihansız alınırlar.

Madde 2 — Bu yönetmelik hükümleri 6 Ağustos 1962 tarihinde yürürlüğe girer.

Karar s: 208 Karar t: 9-8-1962

Konu: Mektupla öğretim merkezi yönetmeliğinin kabulü h.

Meslekî ve Teknik Öğretim İstatistik - Yayım Müdürlüğünün 28 Mayıs 1962 tarih ve 311-420 sayılı teklif ayzısı üzerine, mektupla öğretim merkezi yönetmeliğinin kabulünün Bakanlık Makamının tasvibine arzı kararlaştı.

Uygundur.
9-8-1962
N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

MEKTUPLA ÖĞRETİM MERKEZİ'NİN AMACI

Madde 1 — Mektupla Öğretim Merkezi, Meslekî ve Teknik alanda türlü kademelerde mektupla öğretim kursları tertip ederek:

a) Okuma çağında bulunan gençlerden oturdukları yerde okul bulunmamasından veya diğer sebeplerden meslekî öğrenim yapmıyanları sınıf geçme ve bitirme imtihanlarına hazırlar.

b) Bir meslek okulunu bitirdikten sonra iş hayatında atılan ve mesleğinde gelişmek isteyenleri bir üst kademedeki meslek okullarının sınıf geçme ve bitirme imtihanlarına hazırlar.

c) Okul çağını geçirmiş vatandaşlardan bir meslek öğrenmek isteyenleri veya mesleğinde gelişmek arzusunda bulunanları mektupla öğretim yapmak suretiyle yetiştirerek, müstahsil hale gelmelerini sağlar.

Madde 2 — Endüstri ve iktisadî kurumlarda çalışmalara, kurumların istediği seviyede ve konularda mektupla meslek

öğretimi kursları tertip ederek müessese-lerin veriminin artmasını sağlar.

Madde 3 — Mektupla Öğretim Merkezi'nin tertip ettiği kurslar yetiştirici bir özellik taşır.

Madde 4 — Kurslara devam edenlerin:

a) Yeniden öğrenecekleri mesleklerinde ve işlerinde ehliyet ve başarı ile çalışabilecek seviyeye ulaşmaları,

b) Disiplini bir iş terbiyesi içinde teknik ve yapımın gerektirdiği titizlik ve iyi alışkanlıkları almaları,

c) Başarı zevkini tadarak müstahsil insan zihniyetini benimsemeleri öğretim faaliyetlerinde hedef tutulur.

d) Kursları bitirenlere herhangi bir belge verilmez.

Madde 5 — Öğretim şartları I ve II. maddesindeki esaslara uyanlardan Mektupla Öğretim kurslarına katılmak istiyenler Mes'ekî ve Teknik Öğretim Mektupla Öğretim Merkezi Müdürlüğüne bir dilekçe ile baş vurarak kayıt fişi doldurup iade edenlerin kayıtları yapılır.

Madde 6 — Mektupla Öğretim Merkezinin tertip ettiği kurslar için yapılan masraflara öğrenciler iştirak ederler. Öğrencilerden alınacak ücret miktarı ve taksit zamanı Mektupla Öğretim Merkezi Müdürlüğünce kursların özelliklerine göre tesbit edilir.

Yönetim İşleri:

Madde 7 — Mektupla Öğretim Merkezi bir müdür tarafından idare edilir. Merkezin öğretim ve yönetim işlerini yürütmek üzere iki şube müdürü vardır.

Müdür:

Madde 8 — Mektupla Öğretim Merkezi'nin yöneticisi ve sorumlusudur.

Başlıca görev yetkileri şunlardır:

a) Mektupla Öğretim Merkezi'nin çalışmasını düzenlemek,

b) Vazifeliler arasında işbölümü yapmak,

c) Faaliyetlerin birbirine bağlığını sağlamak,

d) Çalışmaları denetlemek,

e) Mektupla Öğretim Merkezinin gelişmesi için gereken tedbirleri almak,

f) Millî Eğitim Bakanlığına, elemanların yetiştirilmesi için başvuran müesseselere tertip edilen kursların sonunda rapor vermek.

Öğretim İşleri Şubesi Müdürü:

Madde 9 — Öğretim İşleri Şube Müdürünün başlıca görevleri şunlardır:

a) Merkez tarafından tertip edilecek kursların amacına ve kurs süresine göre öğretim programını hazırlar veya hazırlatır. Bu süreye göre ders dağıtım plânını tanzim eder.

b) Derslerin, Mektupla Öğretim sisteminde aranan özelliklere uygun olarak yazılmasını temin eder.

c) Öğretmenlere veya uzmanlara hazırlattırılan ders mektuplarını daktilolara yazdırır ve ressamlara da gerekli resimleri çizdirir.

d) Yazılan ders mektuplarını kontrol ettirir, baskıya hazır duruma gelmesini sağlar.

e) Öğretim elemanlarının çalışmalarını düzenler, gerekli gördüğü zamanlarda öğretim elemanlarını toplantıya çağırır ve bu kurula başkanlık eder. Kurulca verilecek kararların uygulanmasını sağlar.

f) Öğretim işlerinde çalışacak memur, daktilo ve diğer elemanlar arasında işbölümü yapar bu elemanların ahenkli bir şekilde çalışmasını sağlar.

Yönetim İşleri Şubesi Müdürü:

Madde 10 — Yönetim İşleri Şubesi Müdürünün başlıca görevleri şunlardır:

a) Yönetim işlerinde çalışacak memur, daktilo ve elemanlar arasında işbölümü yapar. Bu elemanların ahenkli bir şekilde çalışmasını sağlar.

b) Öğrenci kayıt-kabul ve bununla ilgili defter ve dosyalarla gerekli diğer belgeleri düzenler bu işlerin aksamadan yürütülmesini sağlar.

c) Öğretim müdürünün hazırlattığı derslerin basılmasını ve öğrencilere sevkedilmesini sağlar.

d) Öğrencilerin idare ettikleri ders mektuplarını tashih edilmek üzere öğretmenlere zamanında ulaştırır.

e) Öğrencilere, mektupla öğretim sistemi ve bu sistemin özellikleri hakkında açıklayıcı ve aydınlatıcı mektuplar gönderir. Ayrıca derslerle ilgili bazı test ve anketleri havi mektuplar göndermek suretiyle mevcut güçlük ve aksaklıklarla neticeleri tesbit eder. Gerekli tedbirleri alır. Öğretim şubesi ile işbirliği yapar.

Öğretmenler:

Madde 11 — Mektupla Öğretim Merkezlerinde kadrolu ve ücretli olmak üzere iki gurup öğretim elemanı çalışır.

Öğretmenlerin vazifeleri şunlardır:

a) Kendi branşları ile ilgili kursların öğretim programına göre ders mektuplarını hazırlamak.

b) Öğrencilerden gelen ders notları cevaplarını tashih etmek, açıklama yapmak ve değerlendirmek.

c) Ders notlarını kursların öğretim gayelerine göre tekâmül ettirmek.

d) Kursa devam eden öğrencilerin öğrenimle ilgili müşküllerini cevaplar vererek yardım etmek ve lüzumunda kendilerine müracaat eserleri tavsiye etmek.

e) Müdürün tesbit edeceği zamanlarda yapılacak toplantılara iştirak etmek.

Öğretmenler Kurulu:

Madde 12 — Öğretmen Kurulu Mektupla Öğretim Merkezi Müdür, öğretim ve yönetim işleri şubesi müdürü ile öğretmenlerden teşekkül eder.

Madde 13 — Öğretmenler kurulu Mektupla Öğretim Merkezinin meslekî öğretim konuları ile kursları ayrı ayrı öğretim işlerini düzenler. Bununla ilgili olarak:

a) Kurs programlarını inceler ve uygulamaya hazırlar.

b) Kurs öğrencilerinden gelen müşterek konuları görüşür.

c) Kursların gelişmesi için tedbirler alır.

Müdürler Komisyonu Kararları:

Karar s: 405.1-297 Karar t: 9-7-1962

Konu: Ankara Merkezinde Gazi, Dikmen, Kalaba, Atatürk, Yenimahalle, Balgat, Yıldırım Beyazıt İlkokulları binalarında öğretmenleri vilâyet merkezinden temin edilmek şartiyle 1962-1963 öğretim yılından itibaren faaliyete geçmek üzere aynı okul adlariyle yeni müstakil ortaokul açılması h.

Orta Öğretim Genel Müdürlüğünün 3 Temmuz 1962 tarihli ve 6622 sayılı teklif yazısiyle ilişiği incelendi; işin gereği düşünüldü:

1962-1963 öğrenim yılından itibaren faaliyete geçirilmek üzere Ankara İli Merkezinde Gazi, Dikmen, Kalaba, Atatürk, Yenimahalle, Balgat ve Yıldırım Beyazıt İlkokul binalarında öğretmenleri vilâyet merkezinden temin edilmek şartiyle, ve bu ilkokulların adlariyle adlandırılmak kaydiyle yedi müstakil ortaokul açılmasına ve gereken tescil muamelesi yapılmak üzere işbu kararımız kopyalarının Orta Öğretim Genel Müdürlüğünce görülerek Zat İşleri Genel Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

İş, Bakanlık Makamının tasdiklerine sunulur.

Uygundur.
9-7-1962
N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

Karar s: 405.1-298 Karar t: 9-7-1962

Konu: İstanbul Merkezinde Küçükçekmece Maltepe ve Anadoluhisarında, öğretmenleri Vilâyet Merkezinden temin edilmek şartiyle, 1962-1963 öğrenim yılından itibaren faaliyete geçmek üzere ve semtlerin isimlerine göre adlandırılmak kaydiyle üç müstakil ortaokul açılması h.

Orta Öğretim Genel Müdürlüğünün 2 Temmuz 1962 tarihli ve 6604 sayılı teklif yazısı incelendi; işin gereği düşünüldü:

1962-1963 öğretim yılından itibaren faaliyete geçirilmek üzere İstanbul İli Merkezinde Küçükçekmece, Maltepe ve Anadoluhisarında, öğretmenleri vilâyet merkezinden temin edilmek şartiyle üç müstakil ortaokul açılmasına ve gereken tescil muamelesi yapılmak üzere işbu kararımız kopyalarının, Orta Öğretim Genel Müdürlüğünce görülerek Zatişleri Genel Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

İş, Bakanlık Makamının tasdiklerine sunulur.

Uygundur.
9-7-1962
N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

Karar s: 405.1-320 Karar t: 26-7-1962

Konu: Kastamonu Lisesinin (Abdurrahman Paşa Lisesi) adı ile adlandırılması.

Orta Öğretim Genel Müdürlüğünün 30 Haziran 1962 tarihli ve 6582 sayılı teklif yazısiyle ilişikikleri incelendi; işin gereği düşünüldü:

Kastamonu Lisesinin (Abdurrahman Paşa Lisesi) adıyla adlandırılması uygun olacağına ve gereken tescil muamelesi yapılmak üzere işbu kararımız kopyalarının Orta Öğretim Genel Müdürlüğünce görülerek Özlük İşleri Genel Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

İş, Bakanlık Makamının tasdiklerine sunulur.

Uygundur.
26-7-1962
N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

GENEL GELER:

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660-11416 12-7-1962

5996

Konu: "Kur'an-ı Kerim açıklaması - Fatiha ve Bakare Sûreleri" adlı eser h.

Millî Eğitim Bakanlığı Yayınevlerinde satılan Sadettin Evrin (Dinayet İşleri Başkan Muavini) in yayımladığı aşağıda adı yazılı kitabın ilgililere tavsiyesi uygun görülmüştür.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

Kitabın Adı	Fiyatı
Kur'an-ı Kerim Açıklaması Fatiha ve Bakare Süresi	200 Kr.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660-11420 12-7-1962

5997

Konu: "Telâffuzlu İngilizce - Türkçe Okul Sözlüğü" adlı eser h.

Prof. Gordon'un hazırladığı, Arkın Kitabevi (P.K. 11 — İstanbul) nin yayımladığı aşağıda adı yazılı eserin öğrencilere duyurulması ve okul kooperatiflerine satılması uygun görülmüştür.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

Kitabın Adı	Fiyatı
Teleffuzlu İngilizce - Türkçe Okul Sözlüğü	600 Kr.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660-11422 12-7-1962

5998

Konu: "İngilizce-Türkçe Tâbirler Lûgatı" adlı eser h.

Pars Tuğlacı (Gönç Palas — Ankara) tarafından yayımlanan aşağıda adı yazılı eserin okullara tavsiyesi uygun görülmüştür.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

Kitabın Adı	Fiyatı
İngilizce- Türkçe Tâbirler Lûgatı	50 lira

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660-11434 13-7-1962

5999

Konu: "Japon Şiiri" adlı eser h.

Varlık Yayınevi (Ankara Caddesi No: 49/A — İstanbul) tarafından yayımlanan aşağıda adı yazılı kitabın liselerle dengi okullar öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

Kitabın Adı	Fiyatı
Japon Şiiri	500 Kr.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 611-11596 12-7-1962

6000

Konu: "Renkli İlkokul Ansiklopedisi" adlı eser h.

Arıkan Kitabevince yayımlanan "Renkli ilkokul Ansiklopedisi" adlı eserin 1-12. fasikülleri incelenmiş ve İlkokullarımızın 4 ve 5 inci sınıf öğrencilerine müracaat kitabı olarak tavsiyesi uygun görülmüştür.

"Arkın Kitabevi Ankara Caddesi No: 76 — İstanbul" adresinden fasikül fiyatı 250 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu eserin ilgililere duyurulmasını rica ederim.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660-11603 17-7-1962

6001

Konu: "Tolstoy" adlı eser h.

Varlık Yayınevi (Ankara Caddesi No: 49/A — İstanbul) tarafından yayımlanan aşağıda adı yazılı eserin ilgililere duyurulması uygun görülmüştür.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

Kitabın Adı	Fiyatı
Tolstoy	200 Kr.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660-11605 17-7-1962

6002

Konu: "Gönül Yakınlıkları" adlı eser h.

Millî Eğitim Bakanlığı Yayınevlerinde satılan, Ord. Prof. Dr. Sadi Irmak tarafından Goethe'den dilimize çevrilen, (İstanbul Kitabevi Sahaflar Çarşısı No: 5 Beyazit — İstanbul) tarafından yayımlanan aşağıda adı yazılı eserin duyurulması uygun görülmüştür.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

Kitabın Adı	Fiyatı
Gönül Yakınlıkları	10 Lira

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660-11608 17-7-1962

6003

Konu: "Türkçe ve Edebiyat Sözlüğü adlı eser h.

Bakanlığımız Yayınevlerinde satışı yapılan, Seyit Kemal karaalioğlu tarafındanhazırlanan, (Okat Yayınevi P. K. 1017 — İstanbul) tarafından yayımlanan aşağıda adı yazılı kitabın Türkçe ve Edebiyat Öğretmenleriyle lise öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

Kitabın Adı	Fiyatı
Türkçe ve Edebiyat Sözlüğü	750 Kr.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660.2/174-11865 20-7-1962

6004

Konu: "Beden Eğitimi" adlı derginin 4. sayısı h.

Türkiye Beden Terbiyesi Öğretmenler Cemiyetinin Ankara Şubesi (P.K. 207, Bakanlıklar — Ankara tarafından yayımlanan aşağıda adı yazılı derginin meslek mensuplarına tavsiyesi uygun görülmüştür.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

Kitabın Adı	Fiyatı
Beden Terbiyesi Sayı: 4	250 Kr.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660-11867 20-7-1962

6005

Konu: "Hâtıralarım" adlı eser h.

Millî Eğitim Bakanlığı Yayınevlerinde satışı yapılan Damar Arıkoğlu (Osmanbey, Samanyolu sokak No: 20 — İstanbul) nun yayımladığı aşağıda adı ve fiyatı yazılı kitabın öğretmenlere, lise ve dengi okul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

Kitabın Adı		Fiyatı
Hâtıralarım	(Ciltli)	15 Lira
	(Ciltsiz)	10 Lira

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 11920 20-7-1962

6006

Konu: "Şirketler Muhasebesine ait problemler ve çözümleri" adlı eser h.

Doç. Jale Sihay tarafından yazılan, "Şirketler Muhasebesine ait problemler ve çözümleri" adlı eserin ticaret liseleri öğrencileri için müracaat kitabı olarak kabulü uygun görülmüştür.

Berkalp Kitabevi Ankara adresinden 15 lira karşılığında temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere duyurulmasını rica ederim.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 650-12011 24-7-1962

6007

Konu: Yurda sokulması ve dağıtılması yasak edilen eserler h.

Halep'te Şark Matbaasında basılan "EL'ŞARK" adlı Kürtçe kitap ile İran'dan gönderilen "FİRDEVS" adlı gazetenin 31-5-1960, 28-6-1960, 12-7-1962, 26-7-1960, 5-9-1960 tarihli ve 446, 450, 451, 453, 459 sayılı nüshaları ile "KİTABİ HAFTA" adlı kitabın 3, 5, 7, 9 sayılı nüshalarının, yurda sokulması ve dağıtılması 10 Temmuz 1962 tarihli ve 6/702 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla yasak edilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve eserlerin ele geçecek nüsahalarının Bakanlığımızın Yayım Müdürlüğüne gönderilmesini önemle rica ederim.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 650-12010 24-7-1962

6008

Konu: Yurda sokulması ve dağıtılması yasak edilen eserler h.

Fransa'dan gönderilen ve Bob Harvest tarafından yazılıp 1961 yılında Paris'te basılan "ALBION TOUTE NUE" adlı kitap ile, Batı Almanya Nürnberg şehrinde basılan 1961 tarihli ve 20 sayılı "EOS" adlı mecmuanın, yurda sokulması ve dağıtılması 10-7-1962 tarihli ve 6/701 sayılı Bakanlar Kurulu Karariyle yasak edilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve eserlerin ele geçecek nüshalarının Bakanlığımız Yayım Müdürlüğüne gönderilmesini önemle rica ederim.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660.2/274-12014 24-7-1962

6009

Konu: "Ilgaz" adlı derginin 1-9. sayıları h.

İsmail Karaahmedoğlu ile Murat Sinan'ın (Ilgaz Dergisi - Ilgaz) birlikte yayımladıkları aşağıda adı yazılı derginin duyurulması uygun görülmüştür.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

Kitabın Adı	Fiyatı
Ilgaz Sayı: 1-9	100 er Kr.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660-12314 28-7-1962

6010

Konu: "Leylekler Kralı, En Güzel Armağan ve Kibirli Prenses" adlı eserler h.

Çocuk Esirgeme Kurumu(Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi — Ankara) tarafından yayımlanan aşağıda adları ve fiyatları yazılı kitapların ilkokulların 4 ve 5. sınıflariyle ortaokullar için tavsiyesi uygun görülmüştür.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

Kitabın Adı	Fiyatı
Kibirli Prenses	75 Kr.
Leylek Kralı	75 Kr.
En Güzel Armağan	75 Kr.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660.2/274-12316 28-7-1962

6011

Konu: "Ilgaz" adlı derginin 10. sayısı h.

İsmail Karaahmetoğlu ile Murat Sinan'ın (Ilgaz Dergisi — Ilgaz) birlikte yayımladıkları aşağıda adı yazılı derginin duyurulması uygun görülmüştür.

N. Adil Erkman
Millî Eğitim Bakanı y.

Kitabın Adı	Fiyatı
Ilgaz Sayı: 10	100 Kr.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu dergi 7-9-1962 tarihinde basılmıştır.)

Ankara — Millî Eğitim Basımevi